مسجد و منبر، دو مکتب تربیتی مهم

۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۲ ساعت ۱۰:۳۰

مکتب تربیتی بعد از خانواده عبارت بود از مسجد و منبر که هم مرکز اجتماع و آشنایی مردم با یکدیگر و هم کانون ارشاد اخلاقی و مذهبی و به هر تقدیر وجود این مکتب بزرگ در طرز تفکر و عقاید عمومی اکثریت ملت ایران مؤثر بود

مهمترین نهاد آموزشی در دوره قاجاریان، مکتب و یا مکتب‌خانه‌ها بودند. با این حال در کنار مکتب‌خانه، نهادهایی نیز وجود داشتند که به طور غیرمستقیم به آموزش مردم کمک می‌کردند. مساجد از جمله این نهادها بودند که نقش مهمی در آموزش مردم به خصوص در حوزه امور مذهبی ایفا می‌کردند.

«مکتب تربیتی بعد از خانواده عبارت بود از مسجد و منبر که هم مرکز اجتماع و آشنایی مردم با یکدیگر و هم کانون ارشاد اخلاقی و مذهبی و به هر تقدیر وجود این مکتب بزرگ در طرز تفکر و عقاید عمومی اکثریت ملت ایران مؤثر بود. پدران و مادران علاوه بر آنکه خود به انجام فرایض دینی اهتمام داشتند و برای ادای نماز و شنیدن وعظ و خطابه روحانیون و علمای دین به مسجد می‌رفتند. پسران خود را از سن ۵ سالگی به بالا نیز همراه خود به مسجد می‌بردند و در هر مسجدی قسمتی از فضای آن به وسیله تجیر (امروز پاراول گفته می‌شود) محصور و مخصوص بانوان و دختران بود. در این مکتب که آن را می‌توان تنها مکتب تعلیم و تربیت عمومی و اجتماعی دانست، مردم با احکام و احادیث و اخبار مذهبی آشنا می‌شدند و خوشبختانه در میان وعاظ و اهل منبر، مردمی واقع‌بین و روشنفکر نیز بودند که ضمن وعظ و سخنرانی های مذهبی پاره‌ای از فضایل اخلاقی و صفات و ملکات پسندیده را ترویج می‌کردند.»

منبع: علی اصغر شمیم،ایران دوره سلطنت قاجار قرن سیزدهم و نیمه اول قرن چهاردهم،تهران، بهزاد، ۱۳۸۹، چاپ دوم، ص ۳۵۵

آدرس مطلب :
https://www.cafetarikh.com/news/۴۹۱۷۱/مسجد-منبر-دو-مکتب-تربیتی-مهم